

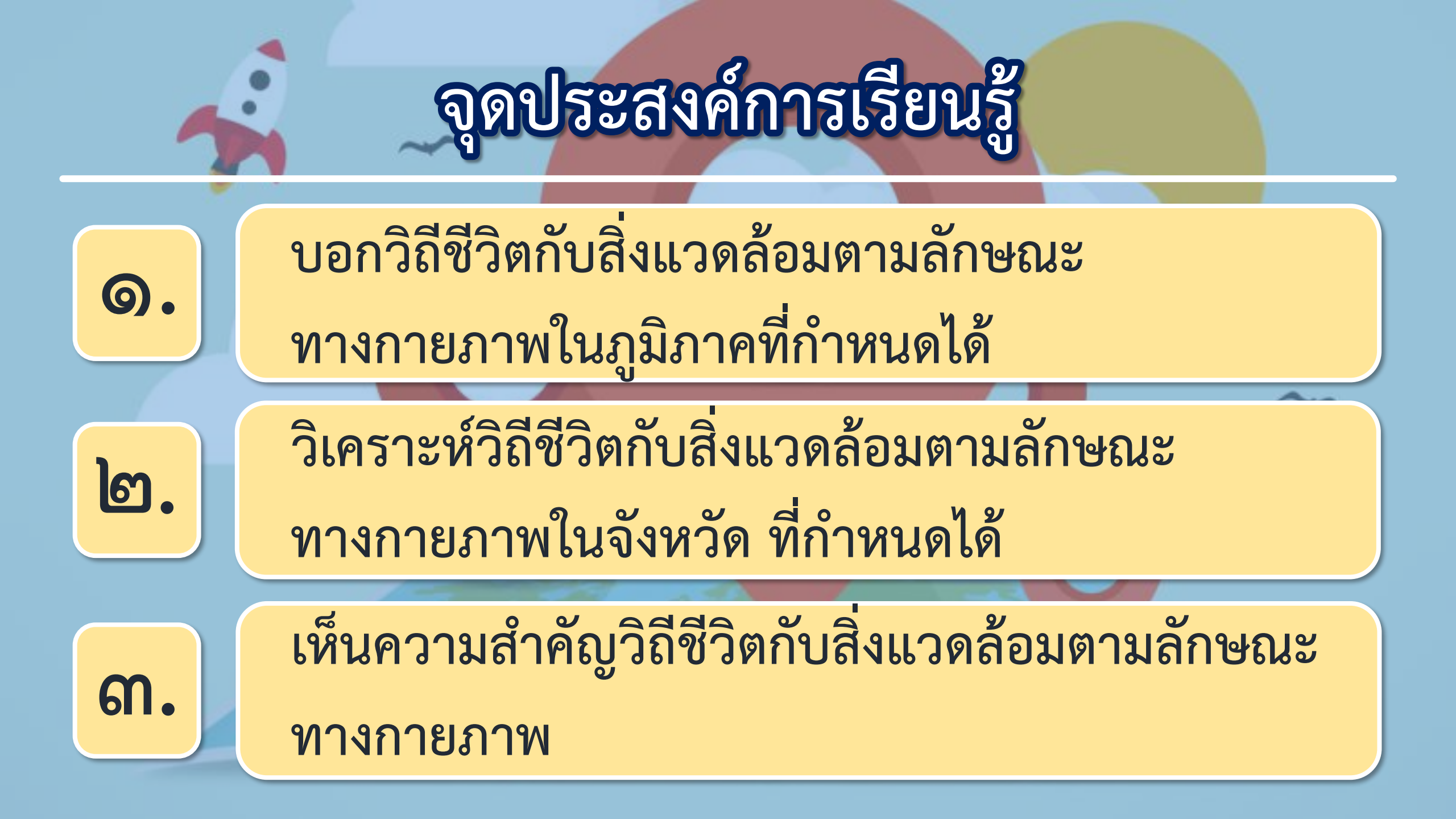
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา สด๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง วิถีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม ตามลักษณะทางกายภาพ

ครูผู้สอน ครูวรพรรณ ศรีอรุณ
ครูจิตติรัตน์ ดิษฐวงศ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.

บอกวิถีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมตามลักษณะ
ทางกายภาพในภูมิภาคที่กำหนดได้

๒.

วิเคราะห์วิถีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมตามลักษณะ
ทางกายภาพในจังหวัด ที่กำหนดได้

๓.

เห็นความสำคัญวิถีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมตามลักษณะ
ทางกายภาพ

“เมืองทองเนื้อเก้า
มะพร้าว สับปะรด
สวยสดหาดเขาถ้ำ
งามล้ำน้ำใจ”

??

คำถามชวนคิด

คำขวัญจังหวัดนี้
มีการปลูกผลไม้อะไรบ้าง

??

มะพร้าว และสับปะรด

จากคำขวัญนี้แสดงให้เห็น
ถึงอาชีพอะไร

??

แนวคำตอบ

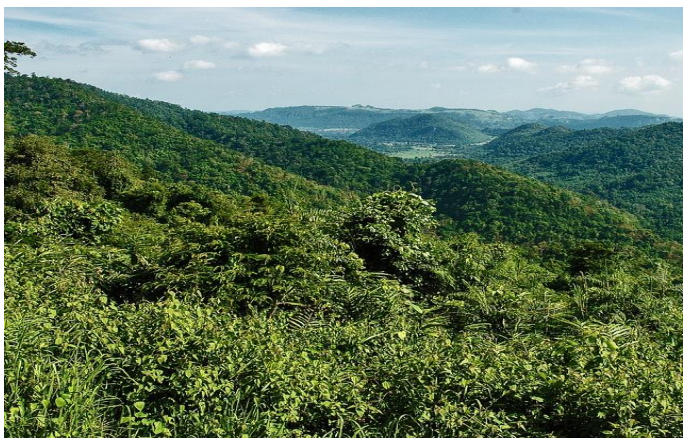
อาชีพทำไร่สับปะรด ทำสวนมะพร้าว
และทำการประมง

ลักษณะทางกายภาพ

หมายถึง ลักษณะทางธรรมชาติที่เป็น
ส่วนประกอบของเปลือกโลก ที่เป็น
องค์ประกอบทางภูมิศาสตร์

ภูมิประเทศ

ภูมิอากาศ

พืชพรรณธรรมชาติ

ภูมิประเทศ

ภูเขา

พื้นที่ภูเขาส่วนใหญ่

มีป่าไม้ปกคลุม

มีแหล่งต้นน้ำลำธาร

เป็นแหล่งที่อยู่อาศัย

ของสัตว์ป่า

เป็นแหล่งแร่

และแหล่งหินชนิดต่าง ๆ

การดำเนินชีวิตของคนในพื้นที่ มีความผูกพันใกล้ชิดกับธรรมชาติ

การประกอบอาชีพหาของป่าและสมุนไพร

การประกอบอาชีพเพาะปลูกพืชแบบขั้นบันได

เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ

ที่ลาดเชิงเขาและที่ดอน

เป็นเขตที่มีดินตะกอน เนื้อหยาบ
เช่น กรวด ทราย ดินปนทราย
และดินร่วน ที่ลาดเชิงเขาเป็นโคก
โนน เนิน มีแร่ดินขาวใช้ทำ
อุตสาหกรรมเซรามิก

การดำเนินชีวิตของคนในพื้นที่
มักประกอบอาชีพทำไร่
ถ้าอยู่ใกล้แหล่งน้ำจะทำสวน
บริเวณทุ่งหญ้า ทำฟาร์มปศุสัตว์

ที่ราบ

มีแม่น้ำไหลผ่าน เป็นพื้นที่รองรับวัตถุต้นกำเนิดดิน
โดยมีน้ำเป็นตัวพัดพาจากเขตที่สูงตะกอน
ที่ทับถมในที่ราบมักเป็นตะกอน
มีทั้งทราย ทรายแป้ง ดินร่วน
และดินเหนียว อุดมด้วยธาตุอาหารในดิน

ที่ราบจึงเป็นพื้นที่
ที่มีความอุดมสมบูรณ์
เหมาะสำหรับการ
เพาะปลูก เช่น ข้าว
บริเวณริมแม่น้ำใช้ทำสวน

ที่ลุ่ม

มีลักษณะเป็นที่ราบสลับกับ
ที่ลุ่ม หรือเป็นที่ลุ่มปากแม่น้ำ
ที่ลุ่มสลับสันทรายชายฝั่ง
ตะกอนเป็นดินเหนียว ดินเลน
ดินโคลน

ที่ลุ่ม เป็นพื้นที่ต่ำมีน้ำขัง
ตลอดปี หรือ บางช่วง
ปัจจุบันหนองบึงต้นเขิน
จึงใช้พื้นที่เป็นบ่อเลี้ยงปลา
เลี้ยงกุ้ง ทำบึงบัว

ชายฝั่งทะเล

เป็นแนวพื้นที่ที่เป็นชายฝั่งและ
ชายทะเลประกบกัน เป็นแหล่ง
ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ
เพราะมีสัตว์น้ำอาศัยอยู่มาก

การดำเนินชีวิตผู้คนส่วนใหญ่
ประกอบอาชีพประมง
และอาชีพให้บริการนักท่องเที่ยว
เป็นที่ตั้งเทียบท่าเรือ
เป็นเส้นทางติดต่อค้าขาย

https://www.khaosod.co.th/economics/news_843485

ภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศในแต่ละจังหวัด
มีความแตกต่างกันปัจจัยที่กำหนด
ลักษณะอากาศที่สำคัญ คือ
อุณหภูมิ ความชื้น และลม

ลักษณะภูมิอากาศมีผลต่อการดำเนินชีวิต คือ การแต่งกาย
ของคนในพื้นที่ และมีผลต่อการประกอบอาชีพเพาะปลูก

พืชพรรณธรรมชาติ

กิจกรรมเรียนรู้พร้อมตอบ

ให้นักเรียนเรียนรู้ลักษณะทางกายภาพ
ของภูมิภาคที่ครูกำหนดให้
และตอบคำถาม

นักเรียนทราบหรือไม่ว่า
ภูมิภาคของประเทศไทย
มีการแบ่งออกเป็นกี่ภูมิภาค

ภาคเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคกลาง

ภาคตะวันออก

ภาคตะวันตก

ภาคใต้

แผนที่ประเทศไทย

แสดงเขตรัฐกิจของจังหวัดต่าง ๆ

??

มาเรียนรู้วิถีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม
ตามลักษณะทางกายภาพ
ของภาคเหนือกันเถอะ

ภาคเหนือเป็นภูมิภาค ที่อยู่ด้านบนสุดของไทย

ภาคเหนือมีลักษณะภูมิประเทศ อันประกอบไปด้วยเทือกเขา สลับซับซ้อน

ภาคเหนือมีภูมิอากาศ

แบบทุ่งหญ้าสะวันนา มีพื้นที่อยู่เหนือ
ระดับน้ำทะเล และมีเส้นละติจูด
อยู่ตอนบนทำให้สภาพอากาศของ
ภาคเหนือเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล
อย่างเห็นได้ชัด

ภาคเหนือมีฤดูหนาวที่
หนาวเย็นกว่าภูมิภาคอื่น ๆ

พืชพรรณธรรมชาติ ของภาคเหนือ

คือ ป่าดิบชื้น

อยู่ในเขตภูเขา

ที่มีความชื้นสูง

??

นักเรียนคิดว่าลักษณะทางกายภาพ
ของภาคเหนือ สามารถประกอบอาชีพ
อะไรได้บ้าง

ภาคเหนือส่วนใหญ่
มีภูมิประเทศแบบภูเขา
จึงทำให้การดำเนินชีวิต
ของคนในพื้นที่มีความ
ผูกพันใกล้ชิดกับธรรมชาติ

มีการเพาะปลูกพืช แบบขั้นบันได

มีการปลูกพืช เมืองหนาว

เป็นแหล่งธรรมชาติบำบัด
เพื่อให้ผู้คนได้มาสัมผัสธรรมชาติ
เสริมสร้างสุขภาพที่ดี
ทำให้เกิดแหล่งท่องเที่ยว

๕
งานปฏิบัติ

คำชี้แจงนักเรียน

๑. นักเรียนอ่านคำชี้แจงก่อนทำใบงาน
๒. นักเรียนตอบคำถามลงในใบงานที่ ๕ เรื่อง วิถีชีวิตตามลักษณะทางกายภาพ
๓. นักเรียนที่ครูสุ่มออกมานำเสนอผลงาน

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงก่อนทำใบงาน
๒. ครูให้นักเรียนตอบคำถามลงในใบงานที่ ๕ เรื่อง วิถีชีวิตตามลักษณะทางกายภาพ
๓. ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม
๔. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอผลงาน

ใบงานที่ ๕

เรื่อง วิธีชีวิตตามลักษณะทางกายภาพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ภาพ

และข้อความที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม

๑. การเลี้ยงโคในเขตที่ดอนและมีสภาพอากาศแห้งแล้ง
จังหวัดราชบุรี

๑) กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในธรรมชาตินี้จะมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไร

.....

.....

๒) จากภาพ สัมพันธ์กับลักษณะทางกายภาพใดบ้าง เขียน
เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ถูกต้อง
ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

☐ ภูมิประเทศ ☐ ภูมิอากาศ ☐ แหล่งน้ำ

☐ พืชพรรณธรรมชาติ ☐ สัตว์ป่า

๒. การตั้งถิ่นฐานในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดกรุงเทพฯ

ที่มาของภาพ : <https://blog.takemetour.com>

๑) กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในธรรมชาตินี้จะมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไร

.....

.....

.....

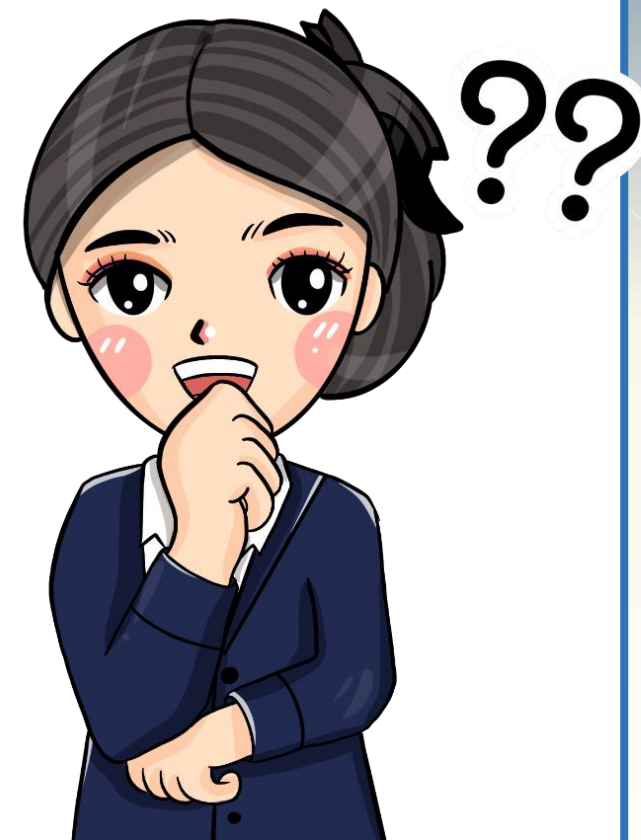
ที่มาของภาพ : <https://blog.takemetour.com>

๒) จากภาพ สัมพันธ์กับลักษณะทางกายภาพใดบ้าง
เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ถูกต้อง
ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

- ☐ ภูมิประเทศ ☐ ภูมิอากาศ ☐ แหล่งน้ำ
☐ พืชพรรณธรรมชาติ ☐ สัตว์ป่า

เฉลยใบงานที่ ๕

เรื่อง วิธีชีวิตตามลักษณะทางกายภาพ

๑. การเลี้ยงโคในเขตที่ดอนและมีสภาพอากาศแห้งแล้ง จังหวัดราชบุรี

- ๑) กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในธรรมชาตินี้จะมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไร
ตัวอย่างคำตอบ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพปลูกพืชไร่
.....
ถ้าอยู่ใกล้แหล่งน้ำจะทำสวน ถ้าอยู่บริเวณทุ่งหญ้าจะทำฟาร์มปศุสัตว์
.....

๒) จากภาพ สัมพันธ์กับลักษณะทางกายภาพใดบ้าง เขียน
เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ถูกต้อง
ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

☒ ภูมิประเทศ ☒ ภูมิอากาศ ☐ แหล่งน้ำ

☒ พืชพรรณธรรมชาติ ☐ สัตว์ป่า

๒. การตั้งถิ่นฐานในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดกรุงเทพฯ

- ๑) กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในธรรมชาตินี้จะมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไร
ตัวอย่างคำตอบ มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์มีการคมนาคม
.....
ขนส่งที่สะดวกสบาย ทำให้มีคนตั้งถิ่นฐานอยู่จำนวนมาก
.....
เกิดความเจริญในด้านต่างๆ
.....

ที่มาของภาพ : <https://blog.takemetour.com>

๒) จากภาพ สัมพันธ์กับลักษณะทางกายภาพใดบ้าง
เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ถูกต้อง
ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

- ☒ ภูมิประเทศ ☒ ภูมิอากาศ ☒ แหล่งน้ำ
☒ พืชพรรณธรรมชาติ ☐ สัตว์ป่า

สรุปบทเรียน

เรื่อง วิธีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม

ตามลักษณะทางกายภาพ

ลักษณะภูมิประเทศมีผลต่อการ
ดำเนินชีวิต ทำให้เกิดการประกอบอาชีพ
เพาะปลูกพืชเมืองหนาว
ปลูกพืชแบบขั้นบันได

ลักษณะภูมิอากาศมีผลต่อการดำเนินชีวิต
คือ การแต่งกายของคนในพื้นที่
เพราะถ้ามีอากาศร้อนจะใส่เสื้อผ้าบาง
ถ้ามีอากาศหนาวจะใส่เสื้อผ้าหนา

พืชพรรณธรรมชาติมีผลต่อการดำรงชีวิต
เป็นแหล่งอาหารและแหล่งท่องเที่ยว
ทางธรรมชาติของคนในพื้นที่

บทเรียนครั้งต่อไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ : มหัตศรรย์กายภาพจังหวัด

เรื่อง ลักษณะของ จังหวัดตนเอง

